Lietas Nr. C31302614
Lietas arhīva Nr. C-1299-15/2

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
2015.gada 12.maijā

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese I.Zelmene
ar sekretāri V.Romanovu
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu AS „Swedbank" prasībā pret /pers. A/, /pers. B/ un /pers. C/ par parāda piedziņu un noskaidroja

Aprakstošā daļa

2014.gada 23.janvārī AS „Swedbank" (turpmāk - prasītāja) vērsusies tiesā ar prasību pret /pers. A/, /pers. B/ un /pers. C/ (turpmāk – atbildētāji) par parāda piedziņu.

Prasībā norādīts, ka 2006.gada 17.martā starp AS "Swedbank" (pirms nosaukuma maiņas AS "Hansabanka") kā aizdevēju un /pers. A/ aizņēmēju tika noslēgts kredīta līgums /numurs/ (ar grozījumiem 2010.gada 24.maijā, 2009.gada 29.septembrī). Saskaņā ar līguma nosacījumiem prasītāja aizdeva atbildētājai naudas līdzekļus EUR 53 286,21 apmērā.

Par kredīta summas izmantošanu tika noteikta procentu likme, ko veido bāzes likmes 5 mēnešu EURIBOR, pieskaitot pievienoto likmi 3,8% gadā no izmantojamo aizdevumu līdzekļu summas par visu faktisko izmantošanas laiku.

Prasītāja norāda, ka prasījumu, kuri var rasties aizdevuma līguma neizpildes vai nepienācīgas izpildes gadījumā, nodrošināšanai starp prasītāju kā ķīlas ņēmēju un /pers. A/ kā ieķīlātāju 2006.gada 17.martā tika noslēgts hipotēkas līgums Nr. (ar grozījumiem 2010.gada 24.maijā, 2009.gada 29.septembrī) saskaņā ar kuru uz nekustamo īpašumu /adrese A/, kas reģistrēts Valsts Zemes dienestā par labu prasītājai tika reģistrēta ķīlas tiesība.

2006.gada 17.martā starp prasītāju un /pers. B/ tika noslēgts galvojuma līgums /numurs/ (ar grozījumiem 2010.gada 24.maijā, 2009.gada 29.septembrī), saskaņā ar kuru galvinieks uzņēmās atbildēt par saistībām, kas izriet no kredīta līguma kā pats parādnieks.

2006.gada 17.martā starp prasītāju un /pers. C/ tika noslēgts galvojuma līgums /numurs/ (ar grozījumiem 2010.gada 24.maijā, 2009.gada 29.septembrī), saskaņā ar kuru galviniece uzņēmās atbildēt par saistībām, kas izriet no kredīta līguma kā pats parādnieks.

Prasītāja norāda, ka parādniece kavē aizdevuma līgumā noteikto ikmēneša aizdevuma atmaksas termiņu kopš 2011.gada 25.maija un procentu samaksas termiņu kopš 2010.gada 25.decembra.

Sakarā ar minētajiem maksājumu kavējumiem, prasītāja 2012.gada 3.aprīlī nosūtīja atbildētājiem paziņojumu par aizdevuma līguma saistību tūlītēju izpildi pirms termiņa un pieprasīja atmaksāt visu atlikušo aizdevuma pamatsummu un, kā arī procentus un līgumsodu tādā apmērā, kādus tie sastādītu uz līdzekļu atmaksas dienu. Papildus atbildētāji tika brīdināti, ka gadījumā, ja samaksa netiks veikta, prasītāja vērsīsies tiesā ar prasību par parāda piedziņu.

Līdz prasības sastādīšanas dienai ar aizdevuma līgumu pamatotās maksājumu saistības nav izpildītas un kopējais parāds sastāda EUR 56 671,16.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1278., 1319., 1587., 1669., 1692., 1698., 1699., 1702., 1759.,1760., 1763., 1765. un 1934.pantu un prasītāja lūdz tiesu piedzīt no /pers. A/ par labu prasītājai kopējo parādu EUR 56 671,16 apmērā, kas sastāv no pamatparāda EUR 53 286,21 un nesamaksātiem procentiem par kredīta summas izmantošanu par periodu no 2010.gada 25.novembra līdz 2012.gada 25.martam EUR 3384,95 apmērā; piedziņas neiespējamības vai daļējas piedziņas gadījumā, minēto parādu piedzīt solidāri no /pers. B/ un /pers. C/ par labu prasītājai un atzīt prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma pilnīgai izpildei saņemt lietošanas procentus 6% gadā no neatmaksātās kredīta pamatsummas.

2014.gada 28.februārī tiesā saņemti atbildētāju /pers. A/, /pers. B/ un /pers. C/ rakstveida paskaidrojumu, kuros norādīts, ka prasību atzīst daļēji.

Atbildētāji paskaidro, ka maksājumus pārstājuši veikt sakarā ar to, ka 2010.gadā pēc Latvijas ekonomiskās krīzes ir ievērojami samazinājušies ienākumi. Procenti no 2010.gada 25.decembra netika maksāti, jo prasītāja bija piešķīrusi kredīta brīvdienas. Līdz ar darba zaudējumu pasliktinājās arī veselība, kas radīja turpmāk šķēršļus atrast darbu un turpināt maksājumus prasītājai.

Papildus atbildētāji, atsaucoties uz Civilprocesa likuma 206.pantu, lūdz tiesu atlikt parāda atmaksu, jo šobrīd vienā summā parādu atmaksāt nav iespējams.

Prasītājas AS "Swedbank" pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies, par lietas izskatīšanas vietu un laiku pienācīgā kārtā paziņots. 2015.gada 26.martā tiesā saņemts prasītājas iesniegums ar lūgumu skatīt lietu bez prasītājas pārstāvja klātbūtnes. Papildus norādīts, ka prasītāja uztur prasību uz norādītajiem argumentiem. Tiesa lemj, ka lieta var tikt skatīta bez prasītājas pārstāvja klātbūtnes.

Atbildētāja/pers. A/ tiesas sēdē prasību atzina daļā par pamatparāda piedziņu, bet neatzina daļā par lietošanas procentu piedziņu.

Atbildētājs/pers. B/ tiesas sēdē prasību atzina daļā par pamatparāda piedziņu, bet neatzina daļā par lietošanas procentu piedziņu.

Atbildētāja/pers. C/ uz tiesas sēdi nav ieradusies, par lietas izskatīšanas vietu un laiku paziņots likumā noteiktā kārtībā nosūtot

tiesas paziņojumu uz atbildētājas deklarēto dzīvesvietas adresi, ko apstiprina izdruka no Tiesu informatīvās sistēmas. Atbildētāja nav tiesu informējusi par neierašanās iemesliem. Tiesa atzīst atbildētājas neierašanos par neattaisnotu un nepastāvot Civilprocesa likuma 209.pantā noteiktiem apstākļiem lietas izskatīšanas atlikšanai, lemj, ka lieta izskatāma bez neieradušās personas klātbūtnes.

Motīvu daļa

Noklausoties atbildētāju paskaidrojumus, pārbaudot lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Lietā nav strīda, ka 2006.gada 17.martā starp AS "Hansabanka", kā aizdevēju un /pers. A/, kā aizņēmēju tika noslēgts aizdevuma līgums /numurs/ (ar grozījumiem 2010.gada 24.maijā un 2009.gada 29.septembrī), saskaņā ar kuru prasītāja izsniedza aizdevumu EUR 53 286,21 apmērā nekustamā īpašuma /adrese A/ iegādei.

Lietā nav arī strīda, ka saistību, kas izriet no aizdevuma līguma, nodrošināšanai 2006.gada 17.martā starp prasītāju un /pers. A/ tika noslēgts hipotēkas līgums /numurs/, saskaņā ar kuru uz nekustamo īpašumu /adrese A/, par labu prasītājai 2006.gada 10.aprīlī tika reģistrēta ķīlas tiesība.

Puses arī neapstrīd, ka saistību, kas izriet no aizdevuma līguma, nodrošināšanai 2006.gada 17.martā starp prasītāju un /pers. B/ tika noslēgts galvojuma līgums /numurs/ (ar grozījumiem 2010.gada 24.maijā un 2009.gada 29.septembrī) un starp prasītāju un /pers. C/ tika noslēgts galvojuma līgums /numurs/ (ar grozījumiem 2010.gada 24.maijā un 2009.gada 29.septembrī), saskaņā ar kuriem galvinieki, gadījumā, ja galvenajā līgumā noteiktajā termiņā parādniece nesamaksā kreditoram parādu, apņēmās parādnieces vietā pilnībā samaksāt kreditoram parādu, kā arī atlīdzināt parādnieces vainas vai nokavējuma dēļ nodarītos zaudējumus un kreditoram radušos tiesāšanās izdevumus, ja tādi radušies, kā arī uzņēmās saistības kā pats parādnieks.

Atbilstoši Uzņēmuma reģistra datiem, AS „Hansabanka" 2009.gada 17.martā mainīts nosaukums uz AS „Swedbank", līdz ar to, tiesa atzīst, ka AS „Swedbank" ir prasījuma tiesības pret atbildētājiem.

Ar lietas materiāliem pievienoto atbildētājas /pers. A/ konta izrakstu apliecināts, ka prasītāja savas no aizdevuma līguma izrietošās saistības izpildījusi, proti, veicot pārskaitījumus izsniegusi aizdevumu atbildētājai EUR 53 286,21 apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1425.pantu, katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1512.pantu, pie katra saistību līguma būtības pieder savstarpējs apsolījums un tā pieņemšana no abām pusēm divpusējos līgumos. Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildījuma grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Civillikuma 1589.pants noteic, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Atbilstoši starp prasītāju un atbildētāju /pers. A/ noslēgtā aizdevuma līguma 7.4.punkta 1.apakšpunktam, aizdevējam (prasītājai) ir tiesības vienpusēji atkāpties no līguma un pieprasīt, lai aizņēmējs (atbildētāja) aizdevuma līguma saistību izpildi pirms termiņa, ja aizņēmējs aizdevuma līgumā noteiktos aizdevuma atmaksas vai procentu samaksas termiņu kavē ilgāk kā par 30 dienām.

Kā izriet no prasības pieteikuma /pers. A/ kopš 2011.gada 25.maija ir kavējusi aizdevuma atmaksas termiņu, savukārt procentu atmaksas termiņu kavējusi kopš 2010.gada 25.decembra. Tā kā minēto tiesas sēdē apstiprināja arī atbildētāja /pers. A/, tiesa atzīst, ka /pers. A/ pieļaujot saistību izpildes nokavējumu, prasītāja pamatoti, izmantojot savas līguma 7.4.punktā pielīgtās tiesības, 2012.gada 3.aprīlī nosūtījusi atbildētājiem pretenziju par saistību izpildi un pieprasījusi visu no līguma izrietošo maksājumu samaksu.

Civillikuma 1934.pants nosaka, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Atbilstoši Civillikuma 1943.pantam, aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Lietā nav nodibināti apstākļi, kas apstiprinātu, ka /pers. A/ būtu izpildījusi savas maksājuma saistības un parāda summu pilnībā vai daļēji būtu samaksājusi. Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka no /pers. A/ ir piedzenama neatmaksātā aizdevuma pamatsumma EUR 53 286,21 apmērā.

No noslēgtā aizdevuma līguma 1.6.1.2.punkta redzams, ka par saņemtā kredīta lietošanu /pers. A/ pielīga maksāt procentu bāzes likmes 5 mēnešu Euribor, pieskaitot pievienoto likmi 3,8% no izmantojamo aizdevuma līdzekļu summas par visu faktisko izmantošanas laiku.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (Civillikuma 844.pants) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu, pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti, vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu (Civillikuma 1946.pants).

Saskaņā ar Civillikuma 1757.pantu, nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs.

Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punkts nosaka, ka parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.

Ievērojot minēto un Civillikuma 1590.panta noteikto, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu, tiesa atzīst, ka aizņēmējai ir pienākums pildīt ar noslēgtajiem līgumiem pielīgtās saistības un saskaņā ar līgumos noteikto no /pers. A/ ir piedzenami aprēķinātie un nesamaksātie procenti par kredīta izmantošanu par laika periodu no 2010.gada 25.novembra līdz 2012.gada 25.martam EUR 3384,95.

No aizdevuma līguma izrietošo saistību nodrošināšanai prasītāja noslēgusi galvojuma līgumus ar /pers. B/ un /pers. C/ (l.l.27-34), saskaņā ar kuriem katrs galvotājs uzņēmās pienākumu kā pats parādnieks atbildēt par /pers. A/ saistībām, kas izriet no līguma, tai skaitā par nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem (galvojuma līguma 2. un 5.1.punkts).

Civillikuma 1692.pants noteic, ka galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot pēdējo no viņas parāda.

Saskaņā ar Civillikuma 1698.pantu, galvinieks atbild ne vien par pašu galveno parādu, bet ar par tiem blakus prasījumiem,

parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem.

Savukārt atbilstoši Civillikuma 1699.pantu vairākas personas, kas galvojušas par vienu un to pašu parādnieku un vienu un to pašu parādu, atbild solidāri.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka prasītāja ir ieguvusi prasījuma tiesības pret galvotājiem /pers. B/ un /pers. C/ un neatmaksātā aizdevuma pamatsumma EUR 53 286,21 un procenti par aizdevuma lietošanu EUR 3384,95 apmērā piedzenami solidāri no galvotājiem gadījumā, ja piedziņa no galvenā parādnieka nav iespējama.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Tiesas apmierināto prasījumu apmērs šajā lietā ir EUR 56 671,16, līdz ar to, atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punktam, no atbildētājas /pers. A/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā solidāri no /pers. B/ un /pers. C/, par labu prasītājai piedzenama valsts nodeva EUR 1653,71 apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 10,95 apmērā, kopā EUR 1664,66.

Tā kā kopējā ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu summa par prasības pieteikuma noraksta un tiesas paziņojumu nosūtīšanu pusēm ir EUR 13,23, tiesa atzīst, ka ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu daļa, kuru nav sedzis prasītājas veiktais maksājums, t.i. EUR 2,27 EUR apmērā, par labu valstij ir piedzenams solidāri no atbildētājiem.

Vienlaicīgi, saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, nosakāmas prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 procentus gadā no piespriestās, bet nepiedzītās pamatparāda summas, ievērojot Civillikuma 1763.pantu, atbilstoši kuram, procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204^{1}.panta pirmo daļu, spriedums atbildētājiem labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Ievērojot minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 189.-193., 195. un $204.^{1}$pantu, tiesa

nosprieda:

AS "Swedbank" prasību pret /pers. A/, /pers. B/ un /pers. C/ par parāda piedziņu apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS „Swedbank", reģistrācijas Nr. 40003074764, neatmaksāto aizdevuma pamatsummu EUR 53 286,21 un procentus par aizdevuma lietošanu par laika periodu no 2010.gada 25.novembrim līdz 2012.gada 25.martam EUR 3384,95, tiesāšanās izdevumus EUR 1664,66, kopā piedzenot EUR 58 335,82 (piecdesmit astoņi tūkstoši trīs simti trīsdesmit pieci *euro*, 82 centi).

Parāda pilnīgas vai daļējas piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. A/, personas kods /personas kods/, piedzīt solidāri no /pers. B/, personas kods /personas kods/, un /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu AS „Swedbank", reģistrācijas Nr. 40003074764, neatmaksāto aizdevuma pamatsummu EUR 53 286,21 un procentus par aizdevuma lietošanu par laika periodu no 2010.gada 25.novembrim līdz 2012.gada 25.martam EUR 3384,95, tiesāšanās izdevumus EUR 1664,66, kopā piedzenot EUR 58 335,82 (piecdesmit astoņi tūkstoši trīs simti trīsdesmit pieci *euro*, 82 centi).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, piedzīt solidāri no /pers. B/, personas kods /personas kods/, un /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 2,27 (divi *euro,* 27 centi) apmērā. Dokuments, kas apliecina tiesas izdevumu samaksu iesniedzams tiesas kancelejā.

Noteikt AS „Swedbank" tiesības par līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6 (sešus) procentus gadā no piespriestās, bet nepiedzītās pamatparāda summas, bet nepārsniedzot tās apmēru.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā 20 dienu laikā no pilna sprieduma izgatavošanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Pilns sprieduma teksts izgatavots 2015.gada 12.maijā.

Tiesnese /paraksts/ I.Zelmene